

= Velja po pošti: =

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četr leta " " 6·50
za en mesec " " 2·20
za Nemčijo oseletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četr leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravl prejemam mesečno K 1·90

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolna petitrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . " 13 " "
za trikrat . . . . " 10 " "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolna petitrsta (72 mm)
30 vinjarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 8.
Avstr. pošte bran. račun št. 24.797. Ogrske pošte
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Slavna sodrga.

»Der berüchtigte Laibacher Strafenpöbel« — to se danes zopet bere po vseh nemških listih in to bo zdaj šlo v kvar in sramoto našemu mestu zopet po celi svetu. »L' inclita mularia di Lubiana« — tako pojo organiziranemu liberalnemu pobalinstvu slavo laški lisi. To je bil 23. aprila edini uspeh »narodnonapredne« stranke v Ljubljani, da je njeni »zlata mladina« zopet zaslovela in da se je omikana. Evropa spomnila, da slavna ljubljanska narodnonapredna sodrga izza 20. septembra ni preminula, ampak le počivala in zbiralova svoje moči za pripraven trenotek.

Eno pa moramo takoj pribiti: tuje časopisje ljubljanske mularije ne zamenjuje več s slovenskim narodom. Danes ne grde tujeve več slovenskega ljudstva, zavoljo liberalnih pobo in punčol v Ljubljani. Splošno se naglaša, da je bil nastop ljubljanskega liberalnega moba predzadnji krčeviti poizkus, terorizirati pošteno javnost, da se vzdrži tisto gospodstvo, ki je kljub temu nastopu liberalnih rowdijev bilo dne 23. aprila strahovito poraženo. Vsa Avstrija danes ve, da slovenski narod nima s to bando ničesar opraviti.

Zal, pa bodo sramotni dogodki, ki so se 23. t. m. godili pred licejem, zopet v občutno škodo našemu mestu in tako posredno tudi vsemu našemu narodu. Zopet bo ljubljanski obrtnik in trgovec čutil posledice počenjanja liberalne kamore in tuje se bo premislil, preden bo šel iskat odpočitka v mesto, kjer je javni mir in red vsled liberalnega brigantstva vedno v nevarnosti. Ljubljana bo prišla polagoma na glas Barcelone ali Lodza, če bo šlo tako dalje. Da prekaša danes Ljubljana glede mularije že vsa mesta v naši državi in da se mora celo že tržaška in zadrška fakinaža skriti pred ljubljanskimi fantički, je danes že izven debate. Danes, ko je kredit ljubljanskega trgovca in obrtnika tako omajan, ko Ljubljana že žalostno slovi kot kotsiče najtemnejših elementov, so takoj dogodki, kakoršni so bili predvčerajšnji, tem hujše obsodbe vredni, 23. april leta 1911. je vreden 20. septembra leta 1908.

To stoji izven vsakega dvoma, da je mob pripravljal napad na nune; tega liberalno časopisje samo ne taji. Že to dejstvo samoobsebi zadosti osvetljuje brezmejno posirovelost znane

mladine. Ljubljanske redovnice uršulinke niso nikoli nikomur ničesar prizadjale, nasprotno so velike dobrotnice našega prebivalstva. Revežem so njihova vrata vedno odprta; marsikatera uršulinka nosi odlično ime in s svojo izobrazbo se morejo pač ponašati pred vsem ljubljanskim ženstvom. Veliko večino ljubljanskega ženstva premožnejših stanov so nune vzgojile, samostanski zidovi in vrtovi shranjajo morebiti najidealnejše spomine marsikatera narodnonapredne dame. Ce bi sami ne bili videli, bi še danes ne mogli verjeti, da so proti nunam najbolj divjaje hčere tistih mater, ki so jih nekdaj in jih morebiti še danes vežejo najnežnejše vezi z njimi. Tisti, ki oznanjajo kavalirstvo proti damam za svoj evangelij, so preteklo nedeljo kakor bestje besneli proti ženam, ki so varstva najbolj potrebne, ker so sveta nevešče.

Kaj morete proti njim imeti? Ali to, da svoje mlado življenje prežive za zidovi samostana v delu in molitvi, dokim se vaše matere in sestre veselijo svoje lepote in socialne stopnje v svetu in si morejo malodane vse privoščiti, kar jim srce poželi? Ali to, da so zveste in pokorne svoji cerkvi? Saj sta pokornost in zvestoba menda še vedno čednosti. Ali vas bode v oči njihovo devištvo? To bi bilo kaj žalostno znamenje, če bi naši mladini, če bi zlasti našim dekletom, bilo devištvo tako zoporno, da bi jim že samo pogled na deviško ženo bil v izpodliko. Mar se pa najbolj zato jezite na nune, ker so se šle poslužiti svoje volilne pravice? Eden izmed liberalcev je bil gospod Rasto Pustoslemšek, ki je na shodu v Mestnem domu napadal cerkev, ker da ženskam ne daje nobenih pravic v javnosti. In ko je cerkev poslala svoje žene v javnost, ste jih pa vi čakali s palicami in s psovkami sprejeli! Liberalci ste, zagovorniki svobode in ste hoteli s silo zaprečiti, da bi se nune, učiteljice ne mogle posluževati svojih pravic kot svobodne državljanke! Tiste žene, ne samo nune, ki so se predvrnilile proti volji mularije nesti na volišče glasovnico za S. L. S., so sprejeli z ostudno psovko: »Farške . . . !« Delavke, ki so šle voliti po svojem prepričanju, so ozmerjali z najgršimi pričmki. In včeraj je »Slovenski Narod« zapisal, da so se one gospes, ki so z isto pravico kakor »narodnonapredne dame« agitirale za S. L. S. in varovala naše volilke nasilij od strani liberalnih teroristov, »obnašale kakor pijane prostitutke«, »kakor stekle živali«, »kakor znorele tercialke«, »kakor svojat«, »kakor šimpanze v

cvingerju«, »tolpa cigararic«, »kakor pijane babure«. Naše žene so prostitutke, liberalne dame pa »požrtvovalne gospes in gospodične, katerim gre vsa čast!« To je logika liberalne sirovine!

»Nume ne bi smeje v blato političnih bojev!« pišejo liberalna glasila, da opravičijo svojo najeto in plačano pakajo in tiste dijake ter dijakinje, ki brez plačila skušajo prekašati svoje učitelje. Kdo pa je tisti, ki vse naše politične boje oblatuje, ki skrbi, da politični boji v Ljubljani niso to, kar bi moral biti, kdo je tisti, ki politične boje s psovkami začne, s psovkami vodi in s psovkami neha, kdo je tisti, ki dan na dan slika svoje politične nasprotnike kot lopove najgrše vrste, kot tato, sleparje, nečistnike in najzavrženije subjekte, kdo je tisti, ki je ščunal nerazsodno mladino na nas kakor pse na divjačino, kdo je tisti, ki je kralj političnemu nasprotniku dan na dan čast, ki ni pustil pri miru niti njegovega zasebnega življenja, ki se je celo spomnil na naše žene? To ste vi, liberalci, to je vaše časopisje, in če so bile nune in če so bile naše žene in hčere in sestre v očigled velikim interesom, ki so se 23. t. m. vagali, primorane v »blato političnih bojev« stopiti, so stopile v blato, ki ste ga vi napravili.

To stoji in tega ne ovriž liberalno pisanje, ki je danes še bolj sirovo kot je bilo včeraj, da je vsa liberalna stranka zgrajena na močvirju, da je danes mularija tista, ki jo drži, da nima več nikogar za seboj kakor zapeljane pohe in deklime in nekaj takih, ki se dajo še danes od njih strahovati. 20. septembra so ti vaši pobi kričali: Smrt Nemcem! 23. aprila so šli Nemci nemotenj skozi to bando. 20. septembra se je druhal navduševala za »slogo«, 23. aprila je pljuvala na istorodne somičane. Če se duhovnik piše Lampé, ga zasramujejo, če pa črna suknja pokriva Vrhovnika, mu kličejo »Život!« In to tudi stoji, da to mularijo protežirajo tisti, ki bi to po svojem poklicu najmenj smeli. Če vidi fant c. kr. profesorja sukati se med svojimi učenci, se bo le še bolj okrajžil. In govori se po Ljubljani, da so nekateri vzgojevalci mladine v šoli nagovarjali fante za napad na nune! In če se slovenske matere same postavijo na čelu ogretim in načuvanim hčeram, potem ni čuda, da se to, kar mob imenujemo, pase dalje in postaja od dne do dne bolj divje. In marsikaterega našega somišljenika, ki je sicer tako lojalen, da vidi liberalce in liberalke najbolj takrat, kadar ho-

dijo v cerkev, so prizori pred licejem temeljito izpreobrnili in marsikatera naša somišljenica, ki je liberalce in liberalke imela za boljše kakor so, je bila 23. aprila za zmajz ozdravljena. Polno pomanjkanje vsake izobrazbe sreca, besen srd do vsega, kar ni nihovega prepričanja in moralna anarhija: to je govorilo iz tiste množice na Bleiweisovi cesti, ki je redovnice čakala! Kdor se ni do 23. aprila veroval v polnhi bankerot »svobodomiseln« mladine na Slovenskem, ta je od 23. aprila dalje drugega mnenja. To je mladina, ki so zamrli v njej vsi idealci, ki blagošči in tolerance ne pozna več, ki ji je spoštovanje do nasprotnika popolnoma tuj pojem, mladina, ki bo enkrat pljuvala na tiste, katere danes poveličuje!

In to je, kar nas tolaži. Mularija ni nobene stranke držala in kadar je bila mularija najbolj divja, takrat je bila pol dvanajsta ura za tiste, ki so za mularijo stali. Besnost sodrge 23. aprila je bila najsigurnejši znak poraza liberalne klike. Poštena Ljubljana je šla 23. aprila svojo pot, ne zmene se za mularijo. Liberalna klica v Ljubljani je propadla — bliža se tudi tvoj konec, slavna mularija!

Obračun deželnega glavarja z dr. Tavčarjem.

V včerajšnji seji deželnega odbora je deželni glavar izrekel tehtno besedo, ki je vredna, da se zabeleži v analah naše politične zgodovine. Dejstva, ki jih je deželni glavar osvetlil, označujejo borbo, ki se vrši sedaj na Slovenskem, in pada z vso težo na glavonih, ki s frivilno brezstidnostjo komumpirajo našo javnost.

O seji se nam poroča:

Navzoči vsi deželni odborniki.

Deželni glavar pl. Šuklje naznani začetkom seje vladni dopis, da so po cesarski naredbi kranjske melioraciske obligacije zadobile pupilarno varnost, in nadaljuje:

To akcijo je naš deželni odbor izpeljal častno vkljub težkočam in popolnom opravil zaupanje, ki ga je stavil vanj deželni zbor. S cesarsko naredbo je sedaj ta zadeva popolnoma rešena. To je veselo dejstvo.

Neveselo pa je, kar se je od nekogar strani delalo zadnji čas, zlasti pa goračasne neresnice, ki jih je pisal »Narod«. (Na »Jutro« se niti ne oziram.) Ta list je pod naslovom »Bankerot kranjske dežele« pisal, da smo že šest

LISTEK.

R. L.:

Vihar.

Studentovska zgodba iz naših dni.

(Dalje.)

»Jaz sem poznal moža, ki je bil pri maši mrtvih na Vitovljah!« pripoveduje Bolžar, »z Ravn je bil doma. Hudo se je bil pregrevšil, in ko ga je spovednik odvezal, mu je naložil za pokoro, naj gre o polnoči k maši mrtvih na Vitovlje in moli tam rožnivenec. V cerkvi mora biti, dokler se duhovnik ne obrne in reče: »Ite, missa est!« Tedaj naj hiti iz cerkve, kar more, in naj se nikar ne ustavi, če bi mu kaj padlo. In šel je revez k maši, cerkev je bila razsvetljena in polna ljudi. A vsi so bili brez glave, celo duhovnik pred oltarjem. Molil je in molil, ubogi grešnik, lasje so mu vstajali pokonci, a vendar je izdržal. Ko je duhovnik rekel: »Ite, missa est!« je hitel iz cerkve. Noge so se mu zdale težke, kakor da so z svinca, padel mu je klobuk — a nič ga ni zadržalo, hitel je, kar je mogel. Ko je bil izven obzida, se mu je olajšalo in bežal je domov. Drugo jutro je šel po klobuk — a kaj te našel? Klobučina je bila prozorna

kakor pajkova mreža, tako so ga bile duše izdelale . . . In če bi bile moža dobile, bi ga bile zmele kakor mlin moko . . . «

Tiho je v kamri, študentu je prešoparno in v duši pretežko sredi ljudi, počasi vstane in odide.

Kmetje zrejo za njim. Molčijo in po dolgem času pravi Kobalar: »Tudi njege je prijelo. Pozna se fantu, da ga je pretresla očetova smrt!«

»Koga bi pa ne?« meni Vrtin in sega zopet pod klop . . .

* * *

Pri Sv. Luciji jočeta tenko oba zvona, po klancu iz Vitovlj se vije procesija za trugo z ranjkim Potokarjem.

Odjužno vreme je, sneg se je po dolini raztopil, pot je blatna in veter se zaman trudi, da bi jo posušil, ker zaroši vsak hip iznova iz oblakov.

Počasi zdaj, zdaj hitreje, kakor gre pot, se giblje vrsta pogrebcev k Sv. Luciji v dolino, kjer je pokopališče podgorskih vasic. Prvi stopajo moški, starci, možje in fanti, vsak s klobukom v roki in mnogi z rožnim vencem med prsti. Za njimi gredo ženske in dekleta in otroci.

Trije gospodje spremiljajo Potokarja k zadnjemu počitku, kakor je pisano v testamentu: gospod župnik in ka-

plan iz Šempasa in oseški gospod. Čudno ginljivo pojeno, včasih potegne vihar tako, da razume Ignacij Potokar vsako besedo in čuti natanko vso onostransko resnobo in temno veličastnost psalma »Miserere«. Presunljivo donec glasovi: »Ne projicias me a facie tun: et Spiritum sanctum tuum ne anferas a me! — Ne zavrži me izpred obličja svojega in Duha svetega mi ne odvzemi! — Kakor spev iz same večnosti, ki ga poje od življenja utrujena duša, hrepeneča po spravi z Bogom, trepeta psalm nad glavami pogrebcev . . .

Že so v cerkvici, Ljudi je toliko, da ne morejo vse vanjo, zvenova ječita še žalostneje, v polumraku se dviga kadilo sred cerkve, drhti posmrtna melodija »Libere« in zadnjih molitev, sesta Lucia zre žalostno, pokojno z oltarja po ljudem . . .

Zopet vzdignjo nosila s trugo, počasi se pomikajo ljudje na pokopališče, kjer je izkopan nov grob, krog katerega se zgrnejo kroginkrog črne gruče. Truga se pogresa v globino, poslednje molitve done, stara Potokarica in nevesta jočeta, Potokarji imajo mokre oči, a drže se hrabro, da bi jih ne zmagal jok. Kakor v sru gleda Ignacij vse to, njegove oči so suhe, a v sru mu je nemara težje kakor drugim . . .

Kroginkrog kleče pogrebci, oseški

gospod moli z razločnim glasom poslednji očenaš za pokojnika, in ko konča, zagrme grude v jamo, na trugo zache padati z voltim bobnenjem mrzla, mokra zemlja. Vsakdo vrže vsaj grudico prsti v jamo za zadnji pozdrav.

Ljudje se razhajajo, poluglasno, nerazumljivo gorovjenje se razliva po poti za pokopališčem zidom in se izgublja po klancu proti Vitovljem. Nad grobom se vzdiguje prst, Vrtin zatika že križ v zemljo, zvonova molčita, skoz odprt pokopališčna vrata posije za hidrē solnčni žarek v lopo pred cerkvijo.

Potokarji se počasi odpravljajo.

Pred pokopališčem stojita Šempaski gospod župnik in oseški gospod in se pogovarjata. Ignacij Potokar ju pozdravi.

»Velika nesreča vas je zadela . . . Resnično, žal mi je! . . .« pravi župnik.

Ignacij mu molči stisne roko, pretežko mu

milionov od novega posojila porabili, da smo »delali puf na konto posojila«, pod naslovom »Uzmoviti milijonov« nas je dolžil, da smo »porabili 6 milijonov, še predno je bilo posojilo dovoljeno.«

Te gorostasne obdobjitve pa niso ostale samo na papirju, ampak našli so se ljudje, ki so imeli to drzno in nepramno čelo, da so na shodih ponavljali te iz trte izvite laži.

V očigled temu smatram kot deželn glavar kot svojo dolžnost, da pojasnim pravo stanje naših deželnih finanč.

Niti vinar od dovoljenega nam posojila se še ni porabil, tudi od kontokorenta, ki nam je odprt do višine 4 milijonov — namreč 2 milijona na račun desetmilijonskega posojila, in 2 milijona kot posebni kontokorent pri banki Union — nismo še rabili nobenega vinarja, se sploh kontokorenta poslužili nismo.

Tudi sicer nimamo nobenega visečega dolga pri nobenem denarnem zavodu, dokim je prejšnji deželni odbor imel plavajoč dolg pri Kranjski hranilnici. To je sedaj vse odplačano.

Viseč dolg imamo le nasproti lastnim zakladom, in sicer znaša ta dolg sedaj 729.720 K.

Enakih dolgov je imel deželni zaklad tudi v prejšnji dobi, v dobi od leta 1901 do 1908, in sicer je znašal dolg: ob koncu leta 1901 — 76.476 K 53 h, ob koncu leta 1902 — 696.476 K 53 h, ob koncu leta 1903 — 752.176 K 53 h, ob koncu leta 1904 — 1.144.216 K 20 h, ob koncu leta 1905 — 1.184.216 K 20 h, ob koncu leta 1906 850.900 K.

V dobi od leta 1903 do 1906 je imel deželni zaklad poleg dolgov nasproti lastnim posebnim zakladom še vnanje viseč dolgove, ki so znašali: Ob koncu leta 1903 — 204.256 K 25 h, ob koncu leta 1904 — 200.000 K, ob koncu leta 1905 — 200.000 K, ob koncu leta 1906 — 200.000 K.

Kako dobiti torej primerenega izraza za tako postopanje? Tudi v volilnem boju ni vse dovoljeno. Dolžnost gentlemana je, da se tudi v borbi drži resnice, ne pa da postane obrekovalec in lažnik.

Ne bi se preprial s »Slov. Nарод«, ker stoji ta list duševno in moralno tako nizko, da ni vredno se žnjim prerekati. A ta list je v ozki zvezi s prisrednikom deželnega odbora, in dr. Tavčar ni vstal in zaklical svojim ljudem: To ne gre, to kar pišete, ni istina! — On je to vedel, ker sem jaz sam opetovanju tu vso zadevo pojasnil in tudi gospod finančni referent.

Obžalujem, da mi deželni red in poslovnik ne dasta na razpolago primernih sredstev proti takemu postopanju. V zapisnik se pa zabeleži, da deželni glavar obžaluje in z ogorčenjem obsoja, da se je tako postopalo od strani deželnega odbornika.

Te besede, ki jih je deželni glavar izrekel z velikim ogorčenjem, so pobile dr. Tavčarja. Oglasil se je k besedi, da — kakor že opetovanje — na novo zatrdi, da je nedolžen kot jagnje pri liberalnih lopovščinah in da sploh nič ne ve, kaj liberalni listi pišejo.

Deželni glavar mu ne da besede in preide na dnevni red.

Rupite le vžigalice: »U korist obmejnem Slovencem«

ski obraz in v njegove oči, iz katerih sije toliko blagohotnosti in sočutja.

»Težko vam je, dragi... A to so življence križi, brez katerih ni nič. Vsi jih moramo nositi!« govoril oseški gospod in gleda resnobno študenta.

»Hvala še enkrat za sožalje, velečastni!«

»Če prideš kdaj mimo župniča v Šempasu, stopite k meni! Marsikaj bi se rad z vami pomenil!« pravi gošpod Golja in sega študentu v roko.

Ignacij se odkrije in odide počasi za drugimi.

Gospoda gledata molče za njim, in ko izgine za ovinkom, pravi Šempaski gospod: Škoda bi bilo, da bi se fant izgubil. Morda niti ni tako slab, kakor se o njem govoril... Bogve, ali bi se ga dalo še rešiti?«

»Jaz mislim, da ni še izgubljen. Če Bog da, pride kmalu morda na pravo pot!« pravi oseški gospod.

»Bog daje!«

Počasi odhajata gospoda po mokri, blatni poti v mračni, žalostni večer...

(Dalje.)

V Krakov!

V nedeljo se vrši v Krakovu ustanovni shod društva »Prijateljev Jugoslovanov«. Poleg v »Slovencu« že navedenih članov pripravljalnega odbora so pristopili še: Dvorni svetnik dr. Nieć, vsečiliški profesor in bivši drž. poslanec Straševski, prof. dr. Zdziechovski. Obeta se jako imenitno, svojo udeležbo so priglasili zastopniki raznih mest in okrajnih odborov, deželnega odbora, poslanci, člani gospodskih zbornic, plemenitaši, škofje itd. Zanimanje je med Poljaki velikansko. Na kolodvoru sprejem od mesta z godbo itd.

Program shoda je sledeči:

Sobota, dne 29. t. m.:

Ob 9. uri dopoldne: Pozdrav Slovencev na kolodvoru.

Ob 6. uri zvečer: Večerja, ob pol 8. uri gledališče in potem sestanek v dvoranah starega gledališča.

Nedelja, 30. aprila:

Ob pol 10. uri dopoldne: Sv. maša v Marijini cerkvi na glavnem trgu. Mašuje škof.

Ob 10. uri dopoldne: Shod.

Dnevni red shoda:

I.

1. Poročilo pripravljalnega odbora.
2. Volitev predsedništva shoda.
3. Sprejem pravil.
3. Volitev odbora.

II.

1. Pozdrav gostov od predsednika novega društva.

2. Nagovori odposlancev.

3. Govori:

a) Prof. dr. Zdziechovski: O jugoslovenski poeziji.

b) Dr. Feliks Koneczny: O sedanjem stanju slovanofilstva med Poljaki.

c) Dvorni svetnik dr. Nieć: Zgodovinske razmere med Jugoslovani in Poljaki (slovenski govor).

d) Ludovik Stasiak: O jugoslovenski umetnosti.

4. Posvetovanje in predlogi.

5. Sklepi.

1. Ob 3. uri popoldne skupen oběd, potem obisk mesta.

2. Ob 8. uri zvečer banket v saškem hotelu na čast gostom z oficielnim delom nagovorov gg. predsednika, prof. dr. Zdziechovskega, mestnega župnika dr. Capute, mestnega župana in drugih.

Ponedeljek, 1. maja:

Izlet na deželo.

Slovensko deputacijo bo vodil gospod deželni glavar pl. Šuklje. Glavni iniciator tega shoda je Slovencem že znani g. Stanislav Jasinski, po ženi bližnji sorodnik ministra Zaleskega. Kdor more, naj se udeleži izleta v Krakov. Odhod v petek ponoči iz Ljubljane.

VELIK PROTIVOJAŠKI IZGRED NA DUNAJU.

Pred Radeckega vojašnico so nastali 23. t. m. zvečer veliki protivojaški izgredi. Inspeksijski častnik vojašnice je bil obveščen, da je velika množica napadla na Schmelzi nekega desetnika 24. pešpolka, ki je ustavil prostaka nekega ogrskega polka, ki ga ni pozdravil. Množica je desetnika obkolila in mu grozila s kamni. Častnik je odrinil z malim vedno pripravljenim oddelkom po desetnika in ga odvedel v vojašnico, medtem ko je ustavljeni vojak pobegnil. Ko so se vojaki povrnili v vojašnico, se je pred njo zbral do 2000 demonstrantov, ki so grozili, da prično metati kamne v vojašnico. V vojašnici nastanjeni vojaki, 340 mož, so bili takoj alarmirani. Komando je prevzel major Müller. Demonstrante je razgnala policija sama, ne da bi bilo moralno nastopiti pripravljeno vojaštvu. Ob dveh ponoči se je pa spri na cesti neki prostak 24. pešpolka z nekim civilistom, katerega je ranil med prepirom z bajonetom. Tudi nasproti »Bereitschaft« je bil vojak reniten in so ga le s težavo spravili v vojašnico.

POGAJANJA O BRAMBENIH POSTAVAH

so baje že blizu konca. Med obema vladama je posredoval cesar. Ogrska poročila trde, da so trajale konference včeraj popoldne od 3. do četrtna na 5. ure in da je prodrlo načelo ogrske vlade. V četrtek pride Bienerth zopet na Dunaj, da se pogajanja oficielno zaključijo.

POTOVANJE SRBSKEGA KRALJA V BUDIMPEŠTO.

Srbski vojni minister je pozval vse v Belgradu bivajoče višje častnike, da naj nastopijo proti tistim častnikom, ki agitirajo proti obisku srbskega kralja v Budimpešti in da naj jih kaznujejo. Umetno razburjenje proti obisku se je ob pravoslavnih velikonočnih

praznikih poleglo. Tudi dijaki so opustili svoje namenjane demonstracije.

AUSTRIJSKA ESKADRA V KORFU-U.

Austrijsko brodovje je priplulo 24. t. m. v Korfu. Admiral Kunsti se je takoj podal k nemškemu cesarju, da mu javi prihod avstrijske mornarice. Avstrijske častnike je nemški cesar povabil popoldne na čaj, zvečer je pa bila slavnostna pojedina na cesarjevi jahti avstrijskim častnikom na čast, ki se je je udeležilo nad sto oseb.

VSTAJA V ALBANIJI.

Boji ob črnogorsko-turški meji.

V skaderskem viljetu je položaj neizpremenjen. Ob turško-črnogorski meji se bijejo vsak dan mali boji med albanskimi vstaši in turškimi vojaki. Izgube na obeh straneh so tako izdatne. Torgut Šefket paša je izdal v Skadru oklic na krščanske Albance, v katerem jih poziva, naj se udajo, če tega ne store, jim grozi, da bo požgal njih vasi in bo kaznoval krivce.

ALBANSKI VSTAŠI VZELI TURKOM TRANSPORT ŽIVIL.

Iz Kumanova so odpolali Turki transport živil na mejo turškim vojakom. Transport so pa ustavili albanški vstaši, ki so turške vojake spremjevale napadli. Enega turškega vojaka so Albanci ubili, več pa ranjenih. Albanci so izgubili tri mrtve in več ranjenih.

PRASKA PRI DELVINONU.

V delvinonski okolici se je spoprijela 30 mož močna albanska četa v boju s turškimi vojaki. Ubitih je bilo sedem Albancev, več pa ranjenih. Turki so izgubili tri mrtve in več ranjencev.

VSTAJA V ARABIJI.

Arabi oplenili proviantni transport. — Turki groze, da bombardirajo Ho-dejde.

Arabi so oplenili v pristaniščih El Wessir in El Birk v Rdečem morju ladje, ki so vozile proviant za assirske posadko. Arabci so ob tej prilici vjeli enega turškega častnika s šestimi vojaki. Turki so odpolali v Hodejdo šest topničark, da zopet dobe izgubljene ladje. Topničarke imajo ukaz, da bombardirajo pristanišče in da porušijo mesto.

VZNEMIRLJIVA POROČILA IZ MANDŽURIJE. — RUSKI VOJNI MINISTER ODPOTOVAL V MANDŽURIJO.

Iz Peterburga se poroča, da dohaja iz Mandžurije tako vznemirljiva poročila, da se je posvetoval ruski ministrski svet o položaju in izjavil, da je položaj v Mandžuriji siten, a da ne kaže se spuščati v pustolovska podjetja. Iz Kirina se pa poroča, da so pozvali Kitajci vlado, naj odločno dela na to, da se vedno večji vpliv Rusije in Japonske v Mandžuriji omeji. Kako da je položaj resen, se razvidi, ker je car ukazal russkemu vojnemu ministru, da naj odpotuje v Mandžurijo, da organizira ruske vojake. Tudi v Tokiu so vznemirjeni, ker je kitajska vlada imenovala za generalnega guvernerja Mandžurije Japoncem sovražnega Hao-Er-Hsuna.

Dnevne novice.

+ OSEBNA VEST. Deželni glavar pl. Šuklje se je odpeljal danes na Dunaj. — Dr. Lampe je odsoten do prihodnje srede. Stranke se naj v uradnih zadevah oglase pri tajniku in v stavbnem uradu.

+ SLOMŠKOVA ZVEZA ZA REŠKO DOBLJENO. Dne 27. aprila t. l. zboruje »Slomsko podružnica« za Reško dolino ob 3. uri popoldne v Št. Petru na Krasu (žel. restavr. I. razreda). Poleg drugih predavanj bo predavanje: »Učiteljstvo v boju proti kralju alkoholu!« Vsi člani in članice ter prijatelji se uljudno vabijo.

+ OSEBNE IZPREMEMBE NA JUŽNI ŽELEZNICI. Iz Sežane v Št. Peter je premeščen asistent Anton Ptičar, iz Spittala v Ljubljano asistent Emilij Petek. Adjunkt Avguštin Zadnik je premeščen iz Postojne na Opčino, z Opčino v Postojno pa adjunkt Alojzij Šulgaj.

+ GOSPODINJSKA ŠOLA V ČRNOMLJU. Na posestvu Ane Jerman v Črnomlju ustanovi deželni odbor gospodinjsko šolo za dekleta; vodstvo se izroči šolskim sestrám.

+ PRISTOJBINSKI NAMESTEK IN OBUNKSKO PREMOŽENJE. Po mnogo krajih imajo vasi ali občina skupne pašnike ali gozdne in planine, pa tako, da ima vsak posamezen lastnik določenega deleža to pravico tudi vknjiženo v zemljiski knigi. Zadnje dneve dobivajo takci upravičenci pozive, da predloži priznanice za pristojbinski namestek. Prav nevarno je, da bodo marsikje pravili plačevati pristojbinski namestek

— nepostavno, ker so lastniki takih skupnih posestev ne bodo znali dovolj pomagati. Zakon z dne 13. decembra 1862, 106 B e, pravi, da se pristojbinski namestek plača od nepremične imovine, »če ne pristoji posameznim določenim osebam delež imovinske osnove«. Ta delež mora biti tak, da ga lastnik lahko tudi proda tretji osebi, in mora biti z ozirom na celoto natančno določen. — Ker se morajo fasi do 30. aprila t. l. predložiti, naj gospodarski odseki pravočasno priskrbe zemljiškognižnih izvlečkov skupnega imetja, po katerih bo možno takoj ob predložitvi priznanic z listino dokazati, da imajo posamezni lastniki natančno določene deleže, da se pristojbinski namestek ne bo niti odmerjal. Ker se bo odmeril, bodo morali načelniki gospodarskih odsekov paziti, da se bodo pravočasno vložili rekurzi. Reč ni malekostna, ker se gre za stotine ljudškega denarja.

+ HIMEN. Poročil je 24. t. m. gosp. Josip Pečnik, nadučitelj v Št. Juriju pod Kumom, z gdč. Katko Miglič, učiteljico istotom. Bilo srečno!

+ HOČEVAR V NOVEM MESTU. Iz Rudolfovega se nam poroča, da je v nedeljo dne 23. t. m. ob pol 1. uri popoldne došpel usnjari in posestnik Anton Hočevar, ki ga sodišče preganja radi budodelstva goljufije. Radovednost je prinala obilje Novomeščanov k ob 11. uri popoldne v Novo mesto dospelem vlaku; a so se zmotili. Hočevarjev zastopnik dr. Slanc ter preiskoval

po dopisnici prosi. Ker se pripusti k temu le omejeno število udeležencev, se je zglasiti za tečaj do 6. maja. Vabimo naše gospodinje in kmetiška dekleta k obilni udeležbi.

Slovenec občinski svetnik v Ameriki. V Pueblo je bil pri občinskih volitvah izvoljen Slovenec Mat. Jerman z veliko večino. Mat. Jerman je bil rojen leta 1880. v vasi Tuševdol, črnomaljska sara. Prišel je v Pueblo s svojo živečo materjo Katarino Jerman za očetom Jakobom, kateri je umrl dne 26. februarja 1911, leta 1888., torej kot osemletni deček.

Defravdacija. Berolinskejemu ženskemu društvu rdečega križa je ponavil njen dolgoletni blagajnik, stavbenik Hugo Wölfer, 200.000 mark. Mož je užival največje zaupanje in opravljal te posle kot častno službo. Wölfer, ki je oženjen, je živel zelo razuzdano. Po odkriti poneverbi so ga spoznali za umobolnega in ga vtaknili v neko zdravilišče blizu Berolina. Kakor se kaže, se bo torej mož zelo poceni iz te sleparje izmotal.

Vzor — pevskim zborom. Letošnje velikonočne praznike se je tudi loškopotoški cerkveni mešan pevski zbor spomnil svojih trpečih bratov in sestra, obmejnih Slovencev, ter daroval »Slovenski Straži« 12 K za piruh. S so pokazali vrlji loškopotoški pevci in pevke zares lep vzgled, drugim zborom po naši krasni Sloveniji!

Poštni debit je odtegnila avstrijska poštna uprava v Milanu izhajajočemu časniku »Il Carroccio« (prej »La Grande Italia«) in »Il Crepuscolo«.

Ameriške vesti. V Clevelandu je umrl Ivan Klaus po hudi trimesečni bolezni, katero je povzročilo delo v plinovi tovarni. Pokojni je bil 32 let star, doma iz vasi Hudikone, fara sv. Gregor na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred osmimi leti. — Umrl so v Clevelandu tudi: Ivan Zrimšek v starosti 73 let. Mož je bil doma nekje iz Krajine na Dolenjskem in je bival v Ameriki 22 let. — Ivan Hočevar, star 32 let. Bolehal je dolgo časa, skoraj sedem mesecev za sušico. Doma je bil iz vasi Male Korenje na Dolenjskem; v Ameriko je prišel pred osmimi leti. — Frančiška Žurga, stanujoča na East Collins St. v Collinwoodu. Stara je bila 22 let. Pokojnica je bila poročena samo sedem mesecev; prišla je v Ameriko pred dvema letoma iz vasi Loška Polica na Notranjskem, kjer ima še dva brata in starše. — V New-Yorku je umrl Mihail Zlobec, doma iz ribniške doline. — V Broughtonu, Pa., je umrl 31. marca Slovenec Martin Kirk v 65. letu svoje dobe. Rajni je bil doma blizu Celja na Štajerskem. V Ameriki je bil že nad 20 let.

Ljudska šola v Št. Vidu pri Ljubljani priredi prihodnjo nedeljo, 30. aprila v Cebavovi dvorani igro »Križ v gozdu«. Pričetek ob 1/2 4. popoldne. Ker so vse točke na vsporednu prav dobro pogojene, čisti dobiček pa namenjen za nabavo nove šolske zavrate, je želeti obilne udeležbe. — Vodstvo.

Shod v Šmartnem pri Litiji. V nedeljo, dne 30. t. m. po litanijah se vrši shod »Kmetske zvezze« v društni dvorani. Poročat pride kandidat gosp. svetnik Povše in dr. Božič. Pridite v obilnem številu, ker gre za važno zadevo!

Pri zadrugi svobodnih rokodelskih in dopuščenih obrtv v Mokronogu vrši se dne 7. maja ob 9. uri dopoldne preizkušnja pomagalcev. K preizkušnji se sprejmejo tudi vnanji vajenci in pomočniki, ako v njihovem stanovalnišču zadruge. Prošnje za vsprejem je vlagati opremljene z učnim spričevalom, pri pomočnikih tudi z delavskimi, na načelstvo zadruge do 30. aprila t. l.

Tretji internacionálni shod unionistov se vrši od 26. do 29. julija na Velehradu. Vsi, ki se zanimajo za zedinjenje vzhodne cerkve s katoličani, se vabijo, da se tega kongresa udeleži.

Štajerske novice.

Velik volilni shod za laški okraj se vrši v nedeljo, dne 30. aprila 1911, dopoldne po prvem sv. opravilu v Laškem trgu. Govori kandidat g. dr. Iv. Benkovič in tajnik osrednje zadruge za vnovičevanje živine in pospeševanje živinoreje g. Žebot ter g. A. Traven, ravatelj »Zadružne zvezze« v Ljubljani o našem zadružništvu, o vzrokih in o posledicah zadnjih gospodarskih polomov liberalnih zadrag. Vsi na shod!

Prvi ženski shod v Trbovljah se vrši v nedeljo, dne 30. aprila 1911, po polnem takoj po večernicah v »Društvenem domu«. Govorila bode znana organizatorica slovenskega ženstva in najbrž tudi g. dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Celju. Dnevni red bo: Novi društveni zakoni in naše žentsvo. Slo-

venska žena v javnem življenju itd. — Pozivljamo somišljenike in somišljence na primerno agitacijo, da bo obilna udeležba.

Volilni shod S. K. Z. na Vidmu se vrši v nedeljo, dne 30. aprila 1911, ob 3. uri popoldne v gostilni Podjed. Govorita kandidat g. dr. Ivan Benkovič in tajnik osrednje zadruge za vnovičevanje živine in pospeševanje živinoreje g. Žebot. Vsi na shod!

Za naše služkinje v Gradcu. Na belo nedeljo se je izvršil ustanovni občni zbor društva za brezposelne slovenske služkinje v Gradcu. Imenuje se društvo sv. Marte in je slično urejeno ko ljubljansko. Pristopilo je takoj nad 50 članic. Upamo na precej visoko število. Društvo ima že svoj dom v Prokopigasse 42 čisto sredi mesta in pravno za dohajajoče služkinje. Radi dohajajočih in odhajajočih služkinj in potreb naše zapušcene kolonije smo si pridobili i gostilniško koncesijo. Razmere to nujno zahtevajo. Tako bo i v Gradcu poslej poskrbljeno za naša dekleta, kar je bilo že dolgo potrebno in živa želja deklet samih. Za socialno in karitativeno delo za ubogi in zanemarjeni slovenski proletarijat v Gradcu pa naj vsak dobromisleč rojak prispeva po svojih močeh. Potreba je velika in stroškov bo obilo.

Samoumor vojaka. V Gradcu se je ustrelil 22letni vojak Maks Sanzoi vsled nesrečnih razmer v domači družini.

Ljubljanske novice.

LJUBLJANČANKE!

Pocestna liberalna sodrga ljubljanska je v nedeljo na nečuven način uprizarjala po ljubljanskih ulicah portugalske razmere. Celo tuje nam nemško in laško časopisje se zgraža nad surovostmi, s katerimi je liberalna slovenska mularija nastopala proti poštenim slovenskim ženam. Povzdigniti moramo odločno glas proti takim razmeram, ki so v škodo celemu mestu, zato Vas vabimo, da pride.

NA VELIK PROTESTNI SHOD KRŠČANSKEGA ŽENSTVA LJUBLJANSKEGA PROTIV LIBERALNIM SUROVOSTIM IN NEZASLIŠANIM NAPADM NA UBOGE REDOVNICE IN POŠTENE KRŠČANSKE ŽENE.

Na shodu govori voditelj Slovenske Ljudske Stranke dr. Ivan Šusteršič.

Shod se vrši v četrtek dne 27. t. m. ob pol 7. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«.

Somišljenice! Na volišču so Vas nasprotniki obkladali z najhujšimi surovostmi, na vozove redovnic, ki so prišle izvrševat svojo volivno pravico in dolžnost, je liberalna sodrga pljuva, o poštenih naših volilkah in poštenih naših delavkah piše sedaj liberalno časopisje, da so se obnašale kot »pijane prostitutke«, kakor »stekle živali«, »kakor šimpanzi« itd.

Krščanske žene in dekleta ljubljanska — v četrtek ob pol 7. uri zvečer vse na noge, vse na shod, da pokažemo, da se sramotiti več ne damo, da ne pustimo od pobalinskega slovenskega liberalizma teptati ženske časti!

Ij Velikanski maček leži zdaj na ljubljanskih liberalcih. Vsa avstrijska javnost je edina v tem, da so liberalci dne 23. t. m. bili katastrofalno poraženi. Prvi nemški list, ki je o izidu občinskih volitev v Ljubljani poročal, »Grazer Montagszeitung«, je izid označil za »težek poraz liberalne stranke«. Enako piše danes vsi ostali listi. »Tagesspost« pravi v uvodniku, da je slovenski liberalizem pred tridesetimi leti z enim naskokom Ljubljano zavzel in z enim naskokom po tridesetih letih izgubil. »Drugače kakor poraz se včerajšnje navidezne zmage slovenskega liberalizma namreč ne more imenovati«, pribija graško glasilo. Kar se tiče S. L. S., pravi »Tagesspost«, da se Nemci okrepite naše stranke ne morejo veseliti, toda kar je, je: »Ljubljano bo zadelo usoda, da bo slovenski klerikalizem iz dežele prešel tudi nanjo in jo zavzel popolnoma«, piše liberalni nemški organ. Uspeh volitev vidi »Tagesspost« v tem, da je »napravljen konec samovoljnemu vladarstvu in koruptnemu gospodarskemu delovanju liberalne stranke«. »Zmag« liberalcev označuje tudi »Tagblatt« s tem, da konstatira, da je »terorizem slovenske liberalne stranke v Ljubljani strit, ker si je le z velikansko težavo mogla od 45 mandatov priboriti 23 in ker so vse opozicionalne stranke dobile celo 511 glasov več kakor liberalci. »Reichspost« piše: »Te volitve so dozdaj neomejeno gospodstvo slovenskih liberalcev ob tla vrele: dozdaj edi-

ni gospodarji, imajo zdaj le še 1 sam glas večine. Liberalni terorizem ni mogel poraza liberalcev preprečiti, opozicionalne stranke so doobile 511 glasov več kakor liberalna.« »Grazer Volksblatt«: »Občinske volitve v Ljubljani so se končale z dejanskim občutnim porazom slovenskih liberalcev. Ti, ki so dozdaj v občinskem sestru imeli neomejeno majoriteteto, so včeraj samo 23 mandatov dobili. Na podlagi svojih glasov so pa dobili le 20, ostali trije so dodatni kandidati po dočilu zakona. Med slovenskimi liberalci vlada zato velika pobitost, dočim S. L. S. svoj velik uspeh smatra za dobro znamenje za državnozborske volitve.« — Kar se tiče liberalnih slovenskih organov, je njihova pisava tako smešnožalostna in obenem sirova, da bi svojega poraza lepše sploh ne mogli kazati. Če bi liberalci res v »zmago« verjeli, bi bila Ljubljana že v nedeljo ponoči vsa v zastavah, v ponedeljek bi bili imeli razsvetljavo in morebiti še kak — prešičji voz, poln liberalnih zmagovalk v zmagovalcev, »Slovenski Narod« in »Jutro« pa bi izšla v vseh barvah. Tako pa je »zmago« liberalcev proslavljen edinole oni veliki hudomušnež, ki je v nedeljo še pred volivnim izidom šel na Grad zažgat veliko žabo, koje pok je liberalce spravil v zmagovalno razpoloženje, ki se je seveda nemudoma poleglo, ko so se prikazale številke 23, 14, 7, 1. Liberalne lotristovke so bile poparjene. Zato ni čuda, da je včerajšnji »Narodov« uvodnik (v resnici niti uvodnik ni, ampak uvod k seriji zabavljanja) tako klaver, da je naslov: »Zmaga v Ljubljani« celo brez klicanja na koncu in da ga niso črez celo stran z največjimi črkami, kar jih imajo v tiskarni, natisnili. »Jutro« tudi jamra kakor povoženo kuže. Oba pa zabavljata kakor da bi liberalci zadnje dni razun špirita sploh ničesar družega ne bili zavzivali. Ampak kdor tako psuje, ta gotovo ni zmagal. Če ste zmagali, čemu pa tako na vse strani mečete svoje plunjke? Vi ste tako strašno tepeni, da še uvodnika niste mogli napisati, ampak ste le par notic slabo skupaj zvezali, da ni nikomur podobno. Če bi bili res količkaj kaj dosegli, bi še danes tako po Ljubljani vpili v razgrajali, da bi se sploh nič druzega kakor liberalcev ne slišalo, ampak od dne 23. aprila ponoči ob 10. naprej še ni bil po Ljubljani nikoli tak mir kakor je zdaj. Opoldne so pred licejem delali nečuvene škandale, komaj 12 ur potem pa so bili pobiti kakor pustne šeme na pepelnico sredo in se kmalu poskrpili, dasi so imeli pripravljene za slučaj zmage izgrede. Silno komično je, da se »Narod« zdaj tako jezi na volivni red, češ, da je hudobija, ko pa so liberalci ravno na podlagi tega volivnega reda dobili 3 mandate več kakor jim po razmerju glasov gre! Potem se zaganja v vlogo, ker ni pred licejem pustila sodrgi nun pobiti. Nadalje se laže, da je duhovščina pri velikonočni izpovedi volivce obdelovala; seveda kadarkoli so liberalci natepeni, so tega duhovniki krivi, »Tretja fronta«, proti kateri so se moralni liberalci boriti, so bili — socialni demokratje! Ta pa je lepa; proti tem se je bilo res treba veliko boriti! Na Nemce se pa »Narod« prav nič ne jezi, kar je zelo značilno. Gotovo — liberalci bodo Nemce presneto rabili, če bodo hoteli s svojim enim glasom večine vladati. »Jutro« kajpada lajna, ker je 7 Nemcov v občinski svet prišlo, češ, »klerikalni izdajice«, »klerikalni Vuk Brankovič Šusteršič«, »klerikalni efijalti« itd. so tega krivi. Sama farbarija seveda. Nemci so v tolkem številu v občinski svet prišli, ker jih je veliko in ker so izborni organizirani. Tega so pa krivi le liberalci, ki so se danes z njimi zvezali, jutri pa jih oblajevali, v vsakem slučaju pa jim samo koristili. Sicer pa za Ribnikarjeva gobezdanja po volitvah nobeden nič ne da kakor ni nobeden nič dal na njegove otroke pred volitvami. Kakovost svoje »zmage« so liberalci sami najbolj s tem označili, da so priobčili neko pesmico znanec »pesnikinja« Manice Komanove v slavo njihovi »zmagi« sramežljivo na koncu »Jutra«. S to pesmico je treba na vsak način končati premišljavanje o liberalni »zmagi«. Glasi se:

Slava, slava, slava!

»O srce slovensko pevaj, z vriskom znanji čuvstva svoja, konec je skrbi morečih, konec ljutega je boja! Oni pa, ki so kričali, da jo bodo pokončali, zdaj sami so pokončani kakor črv, v tla poteptani. V prahu vsi leži na tleh Širni javnosti v zasmeh.«

Po tej pesmi se lahko reče: V prahu vsi leži na tleh — lomi velikanski smeh!

Ij Somišljeniki. Kdor ni dobil za občinske volitve izkaznice (legitimacije), bodisi da ni bil v imenu ali da se mu izkaznica ni mogla dostaviti, naj se zglaši ali pismeno to naznani tajništvo S. L. S. **Imenik za državnozborsko volitev v Ljubljani je na vpogled** v tajništvo od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 3. do 7. ure zvečer. V vseh političnih zadevah se obračajte na **tajništvo S. L. S. Miklošičeva cesta št. 6, levo stopnjišče, II. nadstropje, telefon št. 301.**

Ij Napad liberalcev na avtomobil nadvojvoda. Ljubljanski liberalci so svoje kričanje nad odprtim grobom svoje klike zaključili na poseben način. V ponedeljek vsezgodaj je prišla iz kavarne v obližju deželnega dvorca »žalostno ginjena« liberalna družba ter razgrajala po cesti. Nakrat se pripelje skozi Gosposke ulice avtomobil. Nakrat so hrljavi liberalci pričeli kričati na vse grlo: Deželnozborski avtomobil pred Abzug Kregar! Abzug Štefe! Feji Feji! Slepjarji! Avtomobil pa je bil last namestnika deželnega glavarja barona Liechtenberga in v njem nista sedela ne Kregar ne Štefe, ampak — **nadvojvoda Jožef Ferdinand**, ki se je peljal na lov na divje peteline. Liberalci so tako kričali, da jih je nadvojvoda dobro slišal in je imel priliko se osebno prepričati, kako surovost Širja liberalno kričaštvu po Ljubljani. Cela liberalna stranka je za tako vzgojene in izobražene ljudi odgovorna, pa tudi za škodo, katero taki ljudje s svojo poulično surovostjo napravljajo našemu mestu.

Ij Fej mularja! Vse avstrijsko časopisje se zgraža nad sirovostmi in nasilji, ki jih je liberalna sodrga v Ljubljani dne 23. aprila uganjala. Glasilo Los-von-Romovcev, strupeni »Grazer Tagblatt«, ki je katoličanom in cerkvi skrajno sovražen, obsoja napad na nune: »Sodrga je uboge nune sprejela s tako gnusnimi psovki, da je morała vsakega poštenega človeka pri tem rdečica obliiti.« Nadalje pravi ta list, da je nasilni agitaciji načelovala dr. Tavčarjeva. »Nune so opljuvali«, konstatiра graško glasilo, »metalni kamnenje na njihove vozove, ker so hotele svoji volivni dolžnosti zadostiti«, dejanja ljubljanskega narodnonaprednega moba obsojajo tudi »Grazer Tagesspost«, »Grazer Volksblatt«, »Reichspost« in drugi. **Zopet gre po svetu glas, da v Ljubljani človek ni varen svoje časti in življenja!** Slovenski trgovec in obrtnik zdaj lahko zopet stjejeti tiste solde, ki nikoli ne bodo prišli v Ljubljano, kakor bi mogli, če bi se tujci ne ogibali našega sicer tako miroljubnega mesta, ki pa trpi pod terorjem izvestnih gospodskih fakinov. Cela Evropa se bo zgražala, da je ljubljanska liberalna družba napadla dne 23. aprila celo avtomobil nadvojvode in **kako bo ta surovost Ljubljani v škodo, to bo pošteni ljubljanski meščan še dolgo britko čutil!** Če Ljubljana noči popolnoma propasti, mora take pojave enkrat za vselej zadušiti.

Ij Pohožne ženske — liberalke. Ljubljansko ženstvo — to se mu mora priznati — je verno, ljubljanske cerkve vedno polne, in da so ženske v cerkvi prve, to vse vsak. Kako pa more kaka ženska voliti stranko, ki na najgnusnejši način blati vse, kar more krščanskemu srcu biti sveto: cerkev, zakramente, molitve, Marijo samo itd., to je uganka. To seveda velja le o nekaterih. Da so mnoge ženske volivke izredno zavedne in agilne, to je gotovo; in tem vse čast! A žal, da se dobre tudi take, ki hočejo veljati za dobre kristjane, pa so tako kratkovidne, da tako malo poznajo važnost volitve. Kaj

joče klike. Razsvetljavo Rožnika so nitro odpovedali, pripravljeni goðci so vzel inštrumente pod pazduho in šli domov. Danes pa so priprave za razsvetljavo na Rožniku žalostno podirali. Žalostno pogorišče!

Ij Profesor Pavel Grošelj, blamiranji Haecklov kandidat, je bil tisti junak, ki je v nedeljo tudi kričal pred ženskim licejem. Toliko, da se kakemu njegovemu sorodniku ne napravi krivice.

Ij Liberalni vplivi na dijaštvu. Kakor vedno pri demonstracijah, so tudi v nedeljo pustili liberalci dijake demonstrirati. Hujskali so jih iz ožadja in šeuvali, da je uboga mladina kar besnela, ne da bi vedela zakaj. Če bi bilo prišlo do kakih izgredov, bi seveda liberalni prvaki izginili in pustili poloviti dijake, sami pa se poskrili, kakor kaže slučaj, da je med demonstranti-dijaki najbolj kričal in psoval dijaček, ki ga podpira dr. P. To fante je se vedno kričalo in psovalo, ko ga je dr. P. opazoval. Ko sta se z očmi srežala, deček še vedno ni nehal, ampak je proti dru. P. začel kričati: »Klerikalni lumpje«, »farške barabesi itd. Temu se ni čuditi, če fante o svojih profesorjih ve, da so bili po klerikalni dobroti v semenišču, a sedaj psujejo svoje dobrotnike.

Ij »Ptujs za dober nauk. V nedeljo se je naš agitator vozil v avtomobilu na žensko volišče. Med demonstranti je bilo največ mlečozobih dijakov, zato jim je zaklicat naš agitator: »Otroci, domov pojrite in se učite, da bo iz vas kaj ratalo!« Kakor na pritisk pri orgljah, tako so zakričali dijaki »ptujs in začeli pljuvati. Pristno liberalno!«

Ij Kako neprjetna je beseda »kotito našim liberalcem, najbolj kaže logodek, ki se je pripeljal v nedeljo po poldan v bližini ženskega volišča. Tam se je neznasko jezik in z orožniki krejal magistratni Govekar. To je tisti Govekar, ki je slovensko gledališče takoj daleč spravil, da nihče več notri noče. Ko se tako jezi, pride mimo naš somišljenik in pravi: »Za korita se jimi gre!« Kakor bi ga gad pičil, je poskočil Govekar zasiščavši besedo »korito«. Kri mu je šinila v glavo in jezik se je še bolj. Zakaj, gospod Govekar?

Ij »Saj sem tudi jaz kandidat!« takoj je kričal mali Milohnova od finančnega ravnateljstva v nedeljo pred licejem. Stal je v prvi vrsti demonstrantov in se neznasko jezik, da ni mogel priti v licej. Misil je, da ga bodo prej notri pustili in neznanski respekt pred njim dobili, če se bo skliceval na svojo kandidaturo. Sicer se je Milohnova kandidatura za enkrat še nekako srečno končala, ker letos je bil izvoljen, garantiramo mu pa, da čez tri leta on preko kandidature ven ne pride.

Ij Straten agitator za liberalno stranko je postal pekovski mojster Molé v Florianski ulici. Pravi, da je njegov kruh le za liberalce.

Ij Komisioner št. 29, po domače »Indiumkomandum« pravi in se širokosti, da dr. Zajec sedaj med volitvami ni imel časa svoje ljudi zdraviti. Vprašamo številko 29, kedaj je on opravil službo namesto dr. Zajca? Napada tudi duhovščino, od koje takoreč živi! To si bomo zapomnili! Če ne bo miroval, bomo še več povedali o št. 29.

Ij S »farškimi podrepnik« je zmerjal v nedeljo neki s cvikarjem našemljeni dr. Frlanov pisar, ki sliši na ime Karol Vojska, naše volilce. Ima pač vzroke! Kakor vsi pridni fantki je bil tudi on svoj čas izročen Salezijancem na Rakovniku v oskrb, dve skrbni njegovi teti, delavki v tobačni tovarni, sta ga pozneje vzgajali; kot vajenec v Katoliški tiskarni je bil pa dne 14. novembra 1907 radi tativne odslovljen. Obnašal se je v nedeljo tako, da ga je odpeljal orožnik. Dober tek liberalcem na takih eksemplarjih!

Ij Živinski meštar Seidl iz Spodnje Šiške je v nedeljo tako agitiral pri ljubljanskih občinskih volitvah za liberalce, da mu je konj popolnoma onemogel in je bil ves krujav. No, dosti seveda ni opravil; marsikje je dobil dolg nos. Seveda se z volilci več tako meštariti ne more, kakor je Seidl navajen.

Ij Zbor »Ljubljane« ima danes v veliki dvorani »Uniona« prvo vajo celotnega programa. Treba je brezizjemne udeležbe. — Zborovodja.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani ima jutri v sredo zvečer ob pol osmih predavanje. Predaval bo v društveni sobi Sv. Petra cesta 101 (pri Podboju) filozof in urednik »Zore« gospod Franc Stele o predmetu: »Ljubljana pred 200 leti«. Predavanje je zelo poučno, zgorj zgodovinskega pomena, zato vabimo na obilno udeležbo. Odbor.

Ij Roditeljski sestanek na c. kr. II. državni gimnaziji. V sredo, dne 26. t. m., se bode vršili v fizikalni dvorani c. kr. II. državne gimnazije ob 6. uri zvečer četrti roditeljski sestanek v tem šolskem letu s predavanjem gospoda primarija dr. Vinko Gregoriča o važnih zdravstvenih vprašanjih pri vzgoji naše šolske mladine. Na ta sestanek prav uljudno vabi vse stariše, oziroma njihovih namenstnikov in druge prijatelje naše mladine ravnateljstvo.

Ij Umrl je danes zjutraj v Leoniču trgovcu g. Arnoštu Vindišer, ki je znan po svojem trpljenju radi nesrečnih 20. septembarskih dogodkov. Ž njim leže v prerani grob zopet nova žrtev teh dogodkov, njihovi pravi povzročitelji pa stoje brezrčno ob grobovih teh svojih žrtv, ki so še tako brez koristi v mrzle grobove. Škoda jih, ker bi v življenju, če bi jih ne obpohnila mrzla sapa teh ljudi, lahko mnogo krištili narodu, škoda tudi Arnošta Vindišera. Naj mirno spi njegovo plemitno srce v domači zemlji, katero je iskreno ljubil!

Ij Umrla je Berta Srvala, učenka, starca 10 let, Valvazorjev trg št. 6.

Ij Odgovor na »Jutrova napad na mojo osebo. Da se bodo »Jutrovci« tudi ob mojo osebo obregnili, jim ne zamerim, saj nisem nikdar trobil v njihovrog. In če so mislili, da bodo vsaj jedno številko svojega lista meni prodali, so se tudi zmotili, kajti za napad vem le, ker mi je o njem pravil slikar Z. — Ker pa čujem, da se mi očita plagijatstvo, da sem »Junaka« za »Slovensko Stražo« narusal, moram seveda izjaviti, da risbe nisem jaz napravil, ampak kakor vsakdo iz signature pod risbo lahko spozna, nekdo drugi. — Jutrovci si misljijo, vsaj malokd vč za Koželjevo krstno ime, glavna stvar je, da ga osramotimo. Pred pol letom so mi na enak način liberalni listi predbacivali »Ribiča« v Mohorjevih »Legendah«. Signatura pod risbo pa pokaže vsakemu, ki zna in hoče brati, A. V. — Anton Veiter. Menda se mi tudi predbaciva, da odjedam drugim kruh, tedaj da »Kundschafft požiram«, na to odgovarjam le to, da imam vedno »naročenega« dela dosti, da se mi ni potreba nikjer siliti ali celo s »solzami« prositi predujemov. — V svojem prostem času bodem vedno rad sledil pesniku Gregorčiču, ki pravi: »Dolžan ni sam, kar veleva mu stan, — Kar mōre, to mož je storiti dolžn! — Ne budem si tratil šole prostega časa: »Rajše na delo, ker res nobni so dnovi, — A delo in trud naj mi Bog blagoslov!« — Anton Koželj, akad. slikar in c. kr. profesor.

Ij Razstava vajenskih izdelkov na obrtno-nadaljevalnih šolah v Ljubljani. Na obrtno-nadaljevalnih šolah, to je: na strokovni nadaljevalnici za mehansko-tehniške obrti v Komenskega ulici, na strokovni nadaljevalnici za stavbne obrti na Cojzovi cesti, na strokovni nadaljevalnici za umetne in oblačilne obrti na Erjavčevi cesti in na občini obrtni nadaljevalnici na Erjavčevi cesti se zaključi šolsko leto 1910/11 v nedeljo, dne 30. aprila 1911. Na vsaki teh šol bo z zaključkom šolskega leta združena tudi lokalna razstava vajenskih izdelkov, ki bo trajala omenjenega dne od osmih zjutraj do dvanajstih opoldne. Na to razstavo opozarja šolski odbor vse mojstre, starše, vajence in pa prijatelje obrtnega šolstva sploh ter zanesljivo pričakuje, da se bodo njegovemu povabilu v mnogobrojnjem številu odzvali.

Ij Nov slučaj koz. Danes pojavil se je prvi slučaj koz v mestu samem, in sicer je obolela šestletna hči Marija mestnega prižigalca Štruklja, stanujočega v Wolfovi ulici št. 3. Otrok je bil radi škrlatice v deželnini bolnišnici, kjer se je tudj nekaj časa nahajala za komzami obolela Trojer, tako da je kontakt s prvimi slučaji koz dokazan. Obolelega otroka so danes prepeljali v mestno bolnišnico za silo, njega sostanovalec pa nastanili v mestni ubožnici, da se med tem stanovanje temeljito razkuži. Pri vseh ostalih stanovalcih hiše se je takoj izvršilo cepljenje proti kozam. Občinstvo iznova opozarjano na važnost cepljenja. Le-to se odsihob vrši vsak delavnik ob 3. uri popoldne v »Mestnem Domu«, sicer pa cepi tudi večina ljubljanskih zdravnikov. Ker se je občinstvo že koj po prvih slučajih v velikem številu podvrglo cepljenju in ker so se osobito cepili vsi šolski otroci, se pač ni bat, da bi se koz po mestu razpasle, pač pa še lahko sledi poedini slučaji.

Ij Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih imelo je dne 21. t. m. svoj letošnji redni občni zbor, ki ga je otvoril predsednik, dvorni svetnik grof Chorinsky, naglašajoč, da je društvo tudi v pretečenem letu sledilo načelom, ki si jih je postavilo ob svoji ustanovitvi. Osobito je društvo skrbelo za socialno odvračanje jetike na domu

prizadetih rodbin. Seveda bi bilo treba to delovanje popolniti z ustanovitvijo otroškega zavetišča. Tako zavetišče ohranilo bi tudi one otroke zdrave, ki jih doma radi preneugodnih higieniških in zdravstvenih razmer ni moč rešiti. Upati je, da bo volilo 20.000 K plemenite dobrotnice gospe Hozhevarjeve na Krškem omogočilo ustanovitev tega prepotrebnega zavetišča. Nato je generalni tajnik dr. Démeter Bleiweis-Trsteniški podal poročilo o društvenem delovanju. Iz tega povzemo, da si je društvo stavilo štiri cilje, ki jih energično zasleduje, in sicer: 1. socialno odvračanje jetike na domu prizadetih rodbin v Ljubljani in okolic. Leta 1910. bilo je 33 rodbin s 108 člani v društveni oskrbi in pod stalnim higieniškim nadzorstvom. 2. Oskrbovanje prizadetih rodbin na deželi in njih nadziranje po zdravnikih in društvenih za otroško varstvo. 3. Zdravljenje ozdravljivih jetičnikov, osobito takih, katerim se lahko vrne delazmožnost v zdraviliščih. Lani se je s polnim uspehom zdravilo 5 bolnikov, in sicer 4 moški v Hörgasu, ena ženska pa v zdravilišču Villa Barbara na Zgornjem Štajerskem. 4. Zdravljenje škrofuloznih, slabokrvnih in k jetiki nagnjenih otrok v pomorskom hospicu v Gradežu. Lani je na društvene stroške 10 otrok absolviralo šestidesetno zdravljenje v hospicu. — Posebno razveseljiva okolnost je, da je lani tudi c. kr. vrhovno ravnateljstvo tobačne režije dovolilo društvu subvencijo 1500 K. To z ozirom na spomenico tobačnega delavstva in pa, ker je društvo že od svoje ustanovitve sem oskrbovalo mnogo rodbin tobačnega delavstva. Na subvencijo je društvo leta 1910. prejelo: 4500 K od c. kr. ministra za notranje zadeve iz dvamijonskega fonda za odvračanje jetike, 1500 K od deželnega zbora kranjskega, 1500 K od c. kr. vrhovnega ravnateljstva tobačne režije, 500 K od deželnega stolnega mesta Ljubljane in 500 K od Kranjske branilnice. Članov je štelo društvo 520, od teh 305 na deželi, 295 pa v Ljubljani. Med podporniki in rednimi društveniki je mnogo občin, zdravstvenih zastopov, župnih uradov in šolskih svetov. Na predlog generalnega tajnika izreče se vsem podpornikom kakor tudi časnikarstvu zahvala občnega zbora. — Iz poročila blagajnika ravnatelja A. Mahra je posneti, da je imelo društvo leta 1910. 11.781 K 37 vin. dohodkov, 8576 K 39 vin. pa izdatkov. Društveno premoženje znaša vratunski stavni svet za otroško zavetišče 25.197 K 80 vin. K temu pride še volilo 20.000 K gospe Hozhevarjeve iz leta 1911. Na predlog računskega predsednika lekarnarja J. Mayra se izreče odboru absolutorij. Konečno podarja podpredsednik dr. D. Majaron uspehe društva in pa skrbno delovanje ožjega odbora, ki rešuje vse tekoče posle. Na njegov predlog izreče se ožemu odboru in pa društvenemu zdravniku dr. A. Levičniku zahvala občnega zbora.

Ij Hladit se je šla. V nedeljo popoldne se ga je bila neka ženska v Florianski ulici precej navlekla ter prikolovratila do šolskega drevoreda. Ker ji je bilo pa prevroče, je šla k Ljubljani in se začela z vodo hladit. Hipoma je pa izgubila ravnotežje ter štrbunknila v vodo. Na pomoč ji je takoj prihitel policijski stražnik, jo potegnil iz Ljubljance in jo odvedel na magistrat.

Ij Posledice pijanosti. V neko hišo na Dunajski cesti se je bila včeraj vtihotapila 16letna, brezposelna služkinja Uršula Gerjavič rodom iz Brežic ter tam ukradla z mostovža pet sveč in izpila liter mleka. Nato se je podala v klet in ukradla skozi okno iz skladisa dve polterski steklenici brinjevca. Nato se je vsebla na stopnice ter naglo izpraznila eno steklenico. Vsled tega se je takoj opijanila, da je nezavestna obležala na stopnicah, kjer so jo našle hišne dekle in izročile policijskemu stražniku, da jo je pustil prepeljati na magistrat. Poklicani zdravnik je odredil, da so jo prepeljali v deželno bolnišnico za silo, njega sostanovalec pa nastanili v mestni ubožnici, da se med tem stanovanje temeljito razkuži.

Ij Aretacie. V soboto je bila aretovana na Mestnem trgu neka 20letna, brezposelna služkinja, katera je bila obdeljena, da je svoji prejšnji gospodinji vkradla blizu in več žepnih robcev. Po izvršeni preiskavi je bila obdeljenka izpuščena na prostoto. Iste dan je bil aretovan zaradi prepovedanega povratka v mesto 34letni dinar Ivan Knez iz Grosupljega in izročen okrajnemu sodišču. — Pri raciji so bili po šupah zasačeni štirje postopaci, kateri so bili istotako oddani sodišču. Napisan je bil na Zaloški cesti dobavljen nek pijanček, ki si je bil postjal kar na cesti. Stražnik ga je pustil z zelenim vozom prepeljati na magistrat.

POZIV: Tem potom pozivljam dotično osebo, katera je dobila v včerajšnjih izdajah »Jutra« prostora za podlji in neopravičeni napad, da v teku kratkega časa vpošlje na zadružni odbor pritožbo z odkritimi podpisimi tistih »Velostnikičarjev«, v katerih imenu je pobabilo »Jutro« dotično notico.

Povzročitelj je imel dovolj nesramnosti, naj ima tudi dovolj poguma vedati imena. Eventualne spore in nedostatke v zadružni ima razsojati samo odbor, ne pa tako umazan list kot je »Jutro«.

Ako pa dotična oseba temu pozivu ne ugodí, tedaj odpadejo meni predvacivanja korita na njegov hrbet, kajti o koritih pisati zamorejo samo ljudje, kateri so pri koritu, ali so ga pa pričakovali tam, kjer so korita dosedaj bila doma.

Potnik Srečko, vodja I. kranjske tovarne mineralne vode, r. z. z. o. p. v. Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

LJUBLJANSKE OBČINSKE VOLITVE IN OBMEJNI SLOVENCI.

Maribor, 25. aprila. Iskreno čestita, mo k lepemu uspehu pri ljubljanskih občinskih volitvah. Za štajersko Vseslovensko Ljudsko Stranko: dr. Korošec.

Trst, 25. aprila. Na stolcih sede fante, oj fantov je štirnajst! Zivijo! — Tržaški somišljenjeniki.

Papežev zdravje slabo.

Berolin, 25. aprila. Vkljub pomirjujivim vestem iz Vatikana se tu zatrjuje, da je zdravstveno stanje papeža Pija X. zelo slabo. Papež trpi hudo na protinu (Gicht). Pretekli teden je bila katastrofa prav blizu, a zdaj je nevernost premagana. V Vatikanu imajo zdaj zdravniki noč in dan službo. Avdijence so popolnoma odpovedane.

AVSTRIJSKO-OGRSKA POGAJANJA.

Dunaj, 25. aprila. Vestji ogrskih listov, kakor da bi pri pogajanjih radi novega vojaško kazenskega postopka podlegla avstrijska vlada, so tendenčne in se razširjajo namenoma, da bi se še bolj ne omajala itak kritična situacija Khuena Hedervarya. Da bi pri teh pogajanjih podlegla Avstrija, ne more biti nobenega govora. Zlasti se pri celiem sporu gre samo za območje nemškega in mažarskega jezika na Ogrskem, odnosno hrvaškega in nemškega na Hrvaskem. V Avstriji se bode v novem postopanju uvedla, kolikor bo glede na sestavo vojaških sodišč sploh mogoče, popolna narodna ravnopravnost.

DUNAJSKA BORZA.

Dunaj, 25. aprila. V prvič po tolikem času je promet na borzi miren. Špekulacija je skrajno rezervirana. Tudi kupljenja s Škodovimi akcijami se je pomirila. Škodove akcije so izpostekla še po kurzu 645, potem padle na 631, pa potem poskočile na 638.

RESEN POLOŽAJ V MAROKU.

Madrid, 25. aprila. Ministrski predsednik Canalejas je izjavil, da je prekršenje statusa quo od strani Francije, ki je odposlala 12

Kuga na Kitajskem je ponehala.
Umrlo je na kugi 60.000 oseb.

Zdravnik sameumorilec. Zaradi revščinc se je zastrupil z morfijem v Obermetzu zdravnik dr. Pogany.

Vlom v pošto. V Aachenu sta vdrla v pošto ponoči dva našemljena vlotnica in prisilila poslujočega uradnika Breiniga z revolverjem, da odpre blagajno. Vzela sta 4000 mark in nato brez vsake sledi pobegnila. Niti s policijskimi psi ju ne morejo izslediti.

Nove uniforme francoske vojske. Francoske čete dobijo nove uniforme. Tako imajo končno izginiti iz vojske rdeče hlače, ki so bile sicer slikovite, ali nikakor ne pripravne za poljsko službo, ker so obračale nase pozornost sovražnika. Nove uniforme bodo baje barve, ki se ne bodo mnogo razlikovale od terena. Tudi gumbi na novih uniformah ne bodo svetli, ampak medle barve. Nove uniforme bodo v kratkem predložene vojnemu ministrstvu. S to izprenembo uniforme se izvrše tudi neke izprenembe v orožju, tako dobijo n. pr. časniki lagijo in krajšo sabljo.

Rop na pošti. V Aachenu sta udrila dva individua dne 24. t. m. opoldne v ondotno pošto ter prisiliila navzočega poštnega uradnika z revolverji v rokah, da je odpril blagajno. Vlomilca, ki sta imela na obrazih krinke, sta uropala 4000 K ter nato pobegnila. Doslej nimajo nobene sledi za njima.

GLAVNE POTEZE POLETNEGA VOZNEGA REDA 1911 v področju c. kr. državnoželezniškega ravnateljstva v Trstu.

A. Proga Jesenice-Trst c. kr. d. ž.

Vlak št. 1 je malenkostno spremenjen in pride 5 minut prej v Trst c. kr. d. ž. (ob 11. uri 10 minut dopoldne).

Vlak št. 2, ki je skoro nespremenjen, pride 2 minute prej na Jesenice (ob 9. uri 39 minut zvečer).

Istotaka sta vlaka št. 501 in 502 nebistveno spremenjena. (Vlak št. 501 pride ob 8. uri 50 minut zjutraj v Trst c. kr. d. ž., 502 gre 5 minut kasneje od tam, t. j. ob 9. uri.)

Podnevni brzovlaki bodo vozili od 1. maja deljeno po voznem redu. Vlaka št. 507 in 508 opravlja službo v relaciji Dunaj j. k. in Berolin — čez phyrnsko železnico — Trst, vlaka št. 707 in 708 pa v relaciji Berolin—München-Trst čez turško železnico.

Vlak št. 507 je nov brzovlak in odhaja iz Jesenice ob 4. uri 9 minut pooldne ter pride v Trst c. kr. d. ž. ob 7. uri 14 minut zvečer.

Vlak št. 508 je tudi nov ter odhaja iz Trsta c. kr. d. ž. ob 8. uri 20 minut zjutraj in pride na Jesenice ob 11. uri 47 minut pooldne.

Ta dva brzovlaka imata postanek le v postajah Bled, Bistrica-Bohinjsko jezero in Gorica d. k. v svrhu vstopanja oziroma izstopanja potnikov.

Vlak št. 707 ima lego v lanskem poletju od 1. julija vozečega vlaka št. 707 in pride 3 minute prej, t. j. ob 8. uri 12 minut zvečer v Trst, c. kr. d. ž.

Vlak št. 708 vozi kakor v lanskem poletju.

Vlaka št. 11 in 12 sta le malenkostno izprenemjena.

Vlak št. 13 odhaja 5 minut prej.

Vlak št. 14 je za 10 minut prej ustavljen.

Vlak št. 15 je skoro nespremenjen.

Vlak št. 16 je moral oditi 4 minute prej iz Trsta c. kr. d. ž. in biti nekoliko spremenjen.

Vlak št. 17, 18 in 20 so nespremenjeni.

Vlak št. 41 se je moral za 4 minute pospešiti in ima bistveno spremenjen vojni red.

Prememba vlakov 42 in 43 so brezpomembne. Vlak št. 46 je zapoznen za 14 minut.

Nedeljska in prazniška vlaka št. 44 in 45 sta nebistveno spremenjena.

Vlaka št. 25 in 48 vozita kakor v fanskem poletju od 1. julija do 30. septembra na progi Jesenice-Bled.

B. Proga Herpelje-Kozina-Trst, c. kr. drž. žel.

Vlaki št. 211, 217 in 218 so nebistveno spremenjeni.

Nespremenjena vlaka št. 221 in 222 vozita zopet le ob nedeljah in praznikih.

C. Proga Divača-Pulj.

Vlak št. 317 odhaja na progi Divača-Herpelje-Kozina 3 minute prej.

Vlaka št. 321 in 322 vozita od nedeljah in praznikih.

Od puljskih delavskih vlakov vozita vlaka št. 319 in 320.

D. Proga Kanianar-Rovinj.

Na ti progi vozijo vlaki št. 440, 433, 444, 445, 446, 447, 448 in 449, izmed katerih sta vlaka št. 444 in 446 nebitveno spremenjena.

B. Proga Trbiž-Ljubljana.

Vlaka št. 1711, 1715 in 1718 so malenkostno spremenjeni.

Vlak št. 1712 se je moral za 14 minut preje ustaviti.

Vlak št. 1713 odhaja radi zgodnjega južnoželezniškega vlaka št. 2 za dve minute preje.

Vlak št. 1716 se je moral radi prej omenjenega zgodnjega vlaka št. 2 juž. žel. za 10 minut pospešiti, kar je bilo tudi nujno potrebno.

Vlak št. 1717, ki obstoji še od 1. oktobra 1910, se je radil dosege zvezne na južnoželezniški vlak št. 73, ki odhaja kasneje iz Ljubljane, od Jesenice za 13 minut prej ustavilo in tako pospešilo, da pride že ob 9. uri 48 min. v Ljubljano, j. k.; s to odredbo je napravljena nova zveza iz Münchena v Opatijo z vlaki 701, 1, 1717, 73, 1613.

Vlak št. 1722 bo zopet vozil kakor lansko leto v maju in juniju ob nedeljah in praznikih, od 1. julija na progi Ljubljana j. k.—Jesenice vsak dan in na progi Jesenice—Trbiž le ob nedeljah in praznikih.

Vlak št. 1729 bo vozil od 1. julija do 10. septembra vsak dan.

Vlak št. 1727 bo vozil na zahtevo plavža v Beli Peči vsak drug ponедeljek v svrhu transporta delavcev iz ziljske doline.

F. Proga Kranj—Tržič.

Ker prihaja vlak št. 1721 prej, se je mogel tudi vlak št. 2553 za 14 minut prej vstaviti.

Vlak št. 2555 odhaja 9 minut preje, ker prihaja vlak št. 1716 preje.

Vlak št. 2559 vozi kakor pozimi.

H. Proga—Ljubljana d. k.—Kamnik.

Na ti progi bodo vozili v maju in juniju vlaki št. 2151, 2152 pet minut prej, 2154, 2155, 2158 in 2157, in ob nedeljah in praznikih tudi vlaka št. 2160 in 2159.

Od 1. julija bosta vozila še dva vlaka.

Od 1. julija bodo tedaj vozili vlaki št. 2151, 2152, 2154, 2158, 2157, 2160 in 2159, kakor prej povedano in na novo vlaki št. 2153 (iz Ljubljane ob 11. uri 40 minut dopoldne, prihod v Kamnik ob 1. uri 2 minut popoldne), 2156 (iz Kamnika ob 1. uri 30 min. popoldne, prihod v Ljubljano ob 2. uri 40 min. popoldne) in 2155a (iz Ljubljane ob 3. uri 10 min. popoldne, prihod v Kamnik ob 4. uri 24 min. popoldne); vlak št. 2155 ne bo več vozil.

J. Dolenjske železnice.

Vlaki so splošno enaki ostali. Postanki vlakov št. 2211, 2212, 2213, 2216 in 2215 so na Grosupljem nekoliko daljši, vsled česar odhajo vlaki št. 2311, 2313 in 2315 malo kasneje in vlaka št. 2314 in 2316 prav malo preje. Nadalje imajo vlaki št. 2212, 2214 in 2216 v Trebnjem primerne postanke, vsled česar odhajo ti vlaki na progi Rudolfovo—Trebnje malo preje.

K. Proga Trebnje—Št. Janž.

Na ti progi so zlasti postanki regulirani, vsled česar odhajo vlaki št. 2652 za 5 min., 2654 za 7 min. in 2656 za 10 minut preje iz Št. Janža in prihajo vlaki št. 2651 za 7 min., vlak št. 2653 za 10 min. in 2655 dve minute preje v Št. Janž.

L. Proga Gorica juž. kol.—Ajdovščina.

Preložitev osebnih vlakov proge Jesenice—Trst imajo toliko vpliva na vlake proge Gorica juž. kol.—Ajdovščina, da odhajo vlak št. 1151 za 10 minut in 1154 za minutno prej, vlaki št. 1156 za 19 minut, 1158 za dve min. in 1155 za 9 minut kasneje.

Vlaka št. 1157 in 1158 bosta vozila kakor v lanskem poletju le ob nedeljah in praznikih.

M. Proga Tržič—Červinjan.

Vlak št. 803 se je moral nastaviti radi omogočenja zvezne na vlak št. 1860 iz Gradeža, ki pripelje vracačo se tržaške izletnike, za 13 minut kasneje.

N. Proga Červinjan—Belvedere.

Na ti progi bodo vozili kakor v lanskem poletju štiri pari vlakov.

Vozni časi so se regulirali z ozirom na že utrjeni tir.

Vozili bodo vlaki št. 1851, 1854, 1853, 1856, 1855, 1858, 1857 in 1860.

Vlaka št. 1857 in 1860 vozita toliko kasneje, da ima prvi zvezko na vlak št. 803, zadnji pa na vlak št. 804 v Červinjan.

Vlaka št. 1852 in 1859 bosta vozila do Benetk od slučaja do slučaja po naročbi potne pisarne Grigolon v Gradežu za izlet gradežkih letoviščarjev.

C. Proga Trst—Poreč.

Vlak št. 959 odhaja rádi zvezne v Trstu c. kr. drž. žel. na vlak št. 507 za 14 minut kasneje, vsled česar odhajo tudi vlaki št. 958 kasneje.

Vlaka št. 911 in 912, ki vozita ob nedeljah in praznikih, se je rádi preložitev vlaka št. 959 pospešilo.

Asperges me in Vidi aquam za mešani zbor zložil Alojzij Michelčič, organist in Metlik. — To sta dve priprosti, a dobro porabni skladbi, odobrene tudi od kn. šk. ordinariata ljubljanskega. Harmonizacija pravilna, težavnikov. Omenjam pa, da ako se v kaki skladbi uporablja koral, naj se uporablja natančno po novi vatikanski izdaji. Zato naj se v 2. številki pri besedah zet Spiritui Sancto popravi v toliko, da se postavi clavis na zlog virje in podatus na zlog stus, kakor stoji v vatikanski izdaji. Dobiva se izvod po 70 vin. pri g. skladatelju in v Katoliški Bukvarni. Ker se ta dva speva pogostoma rabita in ker razlika mika, bodo naši organisti gotovo radi segli po tem skromnem delu.

38 let je preteklo, odkar se je pričela industrija pisalnih strojev in je neverjetno, kako visoko stopinjo je dosegla ta stroka. Po najmodernejših načelih tehnike izdelani pisalni stroji so pa nedvomno, kakor poroča »New-york Herald«, stroji »Royal«, kateri izpodriva povsod vsled nizke in praktične konstrukcije ter razmeroma nizke cene vso dosedaj poznane sisteme, kateri so povečini pretirano dragi. Royal Standard pisalne stroje ima v zalogi v Ljubljani J. Perko, Sodna ulica št. 3, I., ter priporočamo vsakomur najtopleje, da predno si nabavi stroj, preizkusí ta najnovježi ameriški izdelek, katerih je že nad 80.000 komadov v uporabi.

TRŽNIKE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 24. aprila.

Pšenica za april 1911	12:84
Pšenica za maj 1911	12:95
Pšenica za oktober 1911	11:48
Rž za april 1911	9:15
Rž za oktober 1911	8:92
Oves za april 1911	9:72
Oves za oktober 1911	7:78
Koruza za maj 1911	6:34
Koruza za julij 1911	6:48

Meteorologično poročilo.

Vrhina n. morjem 306:2 m, sred. zračni tlak 736:0 mm

dan	Cas opazovanja	Sljedeči barometrični mesečni v mm	Temperatura po Celziju	Vetar	Nebo	Podevina v 24 urah v %
23. 9. zvec.	733:8	13:9	brezvret	p. oblaci.		
7. zjut.	734:3	10:2	sl. svah.	del. obl.	0:0	
2. pop.	731:1	22:3	sl. jizzah.			Srednja včerajšnja temp. 1

Knjževnost.

Za majnikovo pobožnost priporoča »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani:

Kerčon, **Salve Regina** ali razlaganje molitve Češčena bodi Kraljica za šmarnično opravilo. Okusno vezano rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

Kerčon, **Šmarnice**. Marija podoba pravice. Okusno vezano, rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

P. Ladislav, **Šmarnice**. Marijine čednosti in dobrote. Vezano, rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

Vole, **Šmarnice**. Marija v predpobah in podobah. Okusno vezano, rdeča obreza 2 K, zlata obreza 2 K 40 h.

Godec, **Devica verna**. Šmarnice. Okusno vezano, rdeča obreza 1 K 40 h.

Mörzinger, **Das Blumenreich im Dienste der Gottesmutter**. 2 K.

ANTIKVARIJAT »KATOLIŠKE BUKVARNE«

ima na razpolago:

Antikvarijat Katoliške Bukvarne ima na razpolago: »Rimski Katolik« (Mahnič) I. tečaj 1889 6 K, II. do IV. tečaj 1890–1892 samo 4 K 50 h, V. do VIII. tečaj (1893–1896) samo po 3 K.

Voditelj v bogoslovnih vedah. Letnik I. (1898) do XII. (1909) mesto po 5 K samo 2 K 20 h.

Katoliški Obzornik. Letnik I. (1897) do X. (1906) samo po 3 K 50 h.

Čas. Letnik I. (1897) do X. (1906) samo po 3 K 50 h.

Slovenski prijatelj. (Einspieler.) Časopis za cerkev. Letnik IV. (1855) do XXXII. (1885) samo po 2 K.

Navedeni letniki so deloma tudi vezani v zalogi; za vsako dobro ohranljeno vezavo računamo posebej samo 50 h.

Od vseh zgoraj navedenih listov so na razpolago tudi posamezne številke v našem antikvariju.

UČENEC

se sprejme takoj v poduk za mizarsko obrt. Andrej Kregar, mizarski mojster Št. Vid nad Ljubljano. 1511 3

Vsa Ljubljana govorí o tem, da je

Karol Planinšek-ova

pražena kava

najboljša ! ! !

2 hiši se prodasti. Prva v bližnjem Ljubljane, s 4 stanovanji in lepim ograjenim vrtom; druga je 5 minut od kolodvora. Vizmarje pri okraju ceste je pripravna za vsako obrt. Okoli hiše je velik ograjen vrt, v hiši je vodovod. Radi prijazna lege je pripravna za letoviščarje ali gospode v pokolu. Pojasnila daje Podrekar Gregor v Vizmarjih št. 61.

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Krompī

veleprima, najboljše kakovosti, rumeno mesnat, semenski in za živež, odda po nizki ceni v vsaki množini tvrdki

Iv. A. Hartmann nasl.
A. Tomažič, Ljubljana

Zlate svečnine: Berlin, Pariz, Rim itd.

KLOBUKI, CILINDRI

čepice, krauate, perila samo zadnje novosti v modni in športni trgovini za gospode

P. Mađić, Ljubljana
nasproti glavnem pošte.

1046 (10)

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2:20, vezano K 3:20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3:—, elegantno vezano K 4:—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglajeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrgo. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8:50, vezano K 10:80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljnosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature,

Poezije Anton Medved-eve.

I. del K 3:80, elegantno vezano K 5:—; — II. del K 4:—, elegantno vezano K 5:40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka**. Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2:—, vezano K 3:—.
2. zvezek: **Stepni kralj Lear**. Ivan Turgenjev Sergjejevič. Povest. **Hiša ob Volgi**. S. Stepanjak. — Josip Jurca. K 1:20, vezano K 2:20.
3. zvezek: **Straža**. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2:40, vezano K 3:40.
4. zvezek: **Ponižani in razdaljeni**. F. M. Dostoevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in epilogom. K 3:—, vezano K 4:20.
5. zvezek: **Kobzar**. Taras Sevčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskimi pregledom Ukrajine in pesniškim življenjepisom. K 2:40, vezano K 3:60.
6. zvezek: **Mož Simone**. Champol. — V. Levstik. Roman. K 1:90, vezano K 3:—.
7. zvezek: **Hajdamaki**. Taras Sevčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskimi uvodom o hajdaminci. (Kobzar II. del). Broširano K 1:50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3:40, vez. K 4:50).
8. zvezek: **Dolina krví**. (Glenanaar). A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4:20, vezano K 5:80.
9. **Kacjanar**. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1:40, vezano K 2:40.
10. **Roma**. Silvin Sardenko. Poezije. K 2:—, vez. K 3:20.
11. **Andrej Hofer**, tiroški junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K 8:—, deset izvodov K 5:—.
12. **Orna žena**. Povest iz domače zgodovine. K 1:40, vezano K 2:—.

Use te knjige se dobre v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v

Izdajatelj: Dr. Ivanacij Žitnik.

Tisk: »Katal

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2:20, vezano K 3:20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: Alešovec, **Kako sem se jaz likal**. I. del. K 1:20, vezano K 2:—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1:20, vezano K 2:—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1:20, vezano K 2:—.

12. zvezek: Dolžan, **Iz dnevnika malega poredneža**. K 1:40, vezano K 2:20.

13. zvezek: Haggard, **Dekle z biseri**. K 2:—, vezano K 3:20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K 8:—.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flavij. J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3:80, vezano K 5:40.

Za kriz in svobodo. Igrokar v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K 8:—, pet izvodov in več po K 3:—.

Posebno za mladenička društva pripravljena igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra, Ob 1025 letnici Metodove smrti (885–1910). K 1:20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885–1910). K 1:—.

Krek. **Turški kriz**. (Igra v štirih dejanjih.) — Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1:—, 10 izvodov K 8:—.

Veselina obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizoritosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K 8:—.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletantskega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebina:

1. zvezek: se začasno ne dobi.

2. zvezek: I. Dejevanje. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burk s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardianski ali Car in tesar. Veseloingra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloingra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) — 5. Jeza nad petelinom in kes. Veseloingra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) — 6. Jeza nad petelinom in kes. Veseloingra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komični dejanji. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študij. Burk (6 moških in 1 ženska vloga). K 1:—.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spuščaj očeta. Igrokar v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burk endo-janka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Češki tepeček. Veseloingra v treh dejanjih (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokar s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bledu. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdečki. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1:60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskej poljanah. Bajčična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletka. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Caščica kave. Veseloingra v enem dejanju (8 ženskih vlog in dva otroka.) K 8:—.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali preobrnjenje roparja. Igrokar v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nos. Burk v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Kazen gre sem, zdaj pa tja. Burk v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrbnost ali začarano pismo. Burk v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K 8:—.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepot. Igrokar v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoščev, duh v krkonoških gorah. Vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Pirljiva sosedka ali boljša je kratka sprava. (14 ženskih vlog.) — 4. Dve dejanji. (12 ženskih vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K 8:—.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin, ječi. Pastirci v kralji.) — Za ženske vloge: Ljudmila. Planšarica.) K 8:—.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. S. Marije Davice. Marijin otrok.) K 8:—.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška dekle. Device Orleanska. — Za moške vloge: Boštjan. — Za otroške vloge: Materin bogoslov.) K 8:—.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K 8:—.

Navedene igre so si vsled lahke uprizoritosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

igarni „Irična“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Odgovorni urednik: Ivan Štef.